ಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—That is a hypothetical question.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅನೇಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಯಾವ ವರ್ಷದಿಂದ ಬಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಈಚೀಚೆಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲೂ ಹಿಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಈ ವರ್ಷ IV form ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಟರ್-ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರ ತೀರ್ಮಾನ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ?

Sri T. SIDDALINGAIYA—It is clear.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Are the Government aware that under the Constitution they cannot exclude any citizen from being admitted to any educational institution on the ground of language?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is also clear in the Constitution.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Will it not amount to exclusion if one language is made the medium of instruction?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There is difference. In the primary stage it is different: in the secondary stage it is quite different.

Sri M. GOVINDA REDDY.—In the University stage?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is quite different.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಈಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸಡಲಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಬಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾಡಿಯಮ್ಮೇ ಬೇಕೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಆದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಹಾಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ರೂಢಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—The whole India is considering that question. ಅದಿನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಎಷ್ಟು ದಿನ ಈ ಗೆಯೇ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇದೊಂದು ಪರ್ವಕಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವೊಬ್ಬರೇ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ನೆರೆ ಸ್ಯಾಂತ್ಯವಾದ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲ್ಲೇ ಒಂದು ಖಚಿತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಮೇಲು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ರೀತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿಷಯ. ಒತ್ತಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಕೆಲವು ಜನರಿಗಾದರೂ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—Question time over.

MOTION FOR ADJOURNMENT.

Re: Affixing Stamps on Petition to the Government for reply.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga - Muslim).—What happened to my adjournment

motion regarding the Government Order in the matter of affixing stamps on each petition to Government for reply?

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—It has been disallowed. The Government Order referred to therein was passed in the month of July. It is not a matter of recent occurence.

RESOLUTIONS.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Now Resolutions will be taken up. Janab Mohamed Valiulla.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—I had a talk with the Hon'ble Minister on the subject-matter of my resolution. The talk is not yet complete. It is going on. Hence I do not propose to move the resolution at this stage.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—I do not want to move my resolution.

Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA (Chikmagalur District—General).—Sir, I do not propose to move Resolution No. 3 tabled by me.

Sri. H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industies).—There was an idea that if the Hon'ble Speaker permits and if the House has no objection, by common consent on both the sides of the House, certain resolutions which the House considers are of paramount importance may be taken up first and thereafter the rest of the resolutions in the order of the ballot.

Mr. SPEAKER.—I do not think there is any provision permitting such a procedure.

Sri H. C. DASAPPA.—If it is not possible, they have to withdraw the resolutions so as to enable the particular resolutions being taken up.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Under Standing Order 71 of the Legislative Assembly Standing Orders, this House has ample powers to suspend the operation of any of the Standing Orders.

Mr. SPEAKER.—This is ballotted Order.

Resolution No. 4.—Trouble by Monkeys and Goats to Farmers.

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.—

"This Assembly is of the opinion that the Government should take immediate action to put an end to the trouble of monkeys and goats to the farmers."

ಈ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಲಾಘವವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕ ದ್ದಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಾಣ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಷ್ಟು ಬಿಗಡಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಅಂಥಾ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಪಿಗಳಿಂದ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಂಥಾ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈ ಕೋತಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರವ ಮನೋಭಾವನೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅನೇಕರು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಧರ್ಮಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಇವುಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಒಂದನ್ನೇ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಕಪಿಗಳನ್ನು, ವಾನರರು, ಆಂಜನೇಯನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಈಗ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಜನರು ಇವುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು. ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಾಗಲಲ್ಲ. ಅವು ಜನರ ಗೋಜಿಗೆ ಬಾರದೆ ವನಗಳಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಗೌರವಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಆಂಜನೇಯನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಆಂಜನೇಯನಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಂಚ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ತರಹದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಾಗಲೀ ಜನರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಇವು ಊರಿನೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಜನರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಟಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಂತೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಜನಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅವು ಊರಿನೊಳಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ಮುಳುಬಾಗಿಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಬರಿ ಪರ್ಪಸಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಸರ್ಕಲ್‌ವಾರಾಗಿ ಒಂದು ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಲಿನಲ್ಲಿಯೂ 200-300 ಕೋತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ರೈತರ ಬೆಳೆ